

**PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
DELEGATURA w ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
tel./fax 86/216-34-08**

Ł.5142.41.2021.AZ

P O Z W O L E N I E

Po rozpatrzeniu wniosku Pana Józefa Dymerskiego, Wójta Gminy Mały Płock, z dnia 19.08.2021 r. (data wpływu: 19.08.2021 r.), uzupełnionego pismem z dnia 28.10.2021 r. (data wpływu: 29.10.2021 r.) w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich na cmentarzu wojennym żołnierzy niemieckich i rosyjskich z okresu I wojny światowej w miejscowości Mściwuje, gm. Mały Płock na dz. nr 143, polegających na renowacji pomnika-obelisku, działając na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U z 2021 r. poz. 735) oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710),

p o z w a l a m :

Gminie Mały Płock na prowadzenie prac konserwatorskich na cmentarzu wojennym żołnierzy niemieckich i rosyjskich z okresu I wojny światowej w miejscowości Mściwuje, gm. Mały Płock na dz. nr 143, polegających na renowacji pomnika-obelisku.

Zakres i sposób prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich: zgodnie z „Programem prac konserwatorskich” (w treści wniosku „Program renowacji pomnika w Mściwujach”) opracowanym przez mgr Lucynę Markiewicz.

Postępowanie w sprawie niniejszego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione jeśli w trakcie wykonywania robót określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Przy spełnieniu następujących warunków polegających na obowiązku:

1/ zawiadomienia kierownika Delegatury w Łomży WUOZ o terminie rozpoczęcia i zakończenia działań wymienionych w pozwoleniu, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem i do 7 dni po zakończeniu,

2/ niezwłocznego zawiadomienia kierownika Delegatury w Łomży WUOZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu działań, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytków,

3/ prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania kierownikowi Delegatury w Łomży WUOZ w terminie 3 miesięcy od czasu zakończenia prac.

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2024 r.

U Z A S A D N I E N I E

Pan Józef Dymerski, Wójt Gminy Mały Płock, wnioskiem z dnia 19.08.2021 r. (data wpływu: 19.08.2021 r.), uzupełnionego pismem z dnia 28.10.2021 r. (data wpływu: 29.10.2021 r.) wystąpił do Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Delegatura w Łomży, o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich na cmentarzu wojennym żołnierzy niemieckich i rosyjskich z okresu I wojny światowej w miejscowości Mściwuje, gm. Mały Płock na dz. nr 143, polegających na renowacji pomnika-obelisku. Do wniosku załączone zostały następujące dokumenty: ww. „Program prac konserwatorskich” (w treści wniosku „Program renowacji pomnika w Mściwujach”) opracowany przez mgr Lucynę Markiewicz wraz z wyceną, dokumenty potwierdzające posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania o wydanie pozwolenia – oświadczenie o posiadaniu praw do dysponowania nieruchomością, zaświadczenie o wyborze wójta, wypis z rejestru gruntów oraz program robót budowlanych z kosztorysem inwestorskim.

W toku postępowania przeprowadzono oględziny w dniu 19.10.2021 r.. Stwierdzono, iż proponowane rozwiązania w przedstawionym we wniosku programie robót budowlanych są niewystarczające. Zalecono opracowanie programu prac konserwatorskich przez specjalistę w dziedzinie konserwacji zabytków.

Przedmiotem wniosku jest prowadzenie prac konserwatorskich przy pomniku-obelisku, położonym na wojennym cmentarzu w Mściwujach. Z treści wniosku i załączonego do niego programu prac konserwatorskich, wynika, że jest to pomnik wykonany z betonu z nieregularnym kruszywem (z wtrąceniem cegły), z postumentem o wysokości 195 cm. Podstawę stanowią dwa stopnie prawie całkowicie pozbawione spoiwa cementowego, postument lekko zwęża się ku górze, powierzchnie z widocznymi śladami po deskach szalunkowych. Od góry zwieńczenie w postaci niewysokiego cokolika (prawdopodobnie podstawa krzyża wieńczącego pomnik), na ścianie od drogi dwie wnęki (większa z tablicą upamiętniającą, mniejsza najprawdopodobniej na obrazek/ikonę), na pozostałych ścianach płaskorzeźby kształtem przypominające krzyż św. Jerzego wykonane w technice narzutu. W górnych partiach obelisku widoczna dezintegracja materiału, do której przyczyniają się kolonie mikroflory (szczególnie od strony płn). Z góry do zniszczenia przyczynia się otwór 18x18x45 cm, w którym gromadzi się woda opadowa. Program prac konserwatorskich przewiduje m.in. wykonanie i opracowanie dokumentacji konserwatorskiej, odsłonięcie przez odkopanie otoczenia pomnika; usunięcie luźnych elementów obiektu; umycie powierzchni przy użyciu łagodnych detergentów i myjki niskociśnieniowej; doczyszczanie powierzchni mechanicznie (pasty czyszczące zawierające substancje czynne); dezynfekcja preparatami biobójczymi; wypełnienie szczelin, spękań i pustek metodą iniekcji preparatem żywicy; uzupełnienia ubytków kitami na bazie cementu portlandzkiego; wykonanie dekoracji płaskorzeźbami krzyży metodą narzutu lub odlewu; wykonanie krzyża (drewnianego o przekroju podstawy 16x16 cm – świadczy o tym otwór na szczycie postumentu, lub betonowy krzyż wys. 120-150cm ze zbrojeniem z włókna szklanego) i zamocowanie na szczycie obelisku; opracowanie szczytu obiektu; impregnacja powierzchni pomnika preparatem silikonowym Konsil Z super lub Funkosil Bi oraz uporządkowanie najbliższego otoczenia obiektu. Celem nadrzędnym prac renowacyjnych będzie powstrzymanie destrukcji obiektu przez zlikwidowanie wszelkich szczelin i „kieszeni” zatrzymujących wodę opadową, wzmocnienie powierzchni i zabezpieczenie przed nasiąkaniem oraz zachowanie porowatości ścian z resztkami szalunku (pomnik niejednorodny – beton o kruszywie nieregularnym z wtrąceniem cegły).

Po przeanalizowaniu wniosku i załączonych do niego dokumentów oraz na podstawie dokumentów znajdujących w posiadaniu tut. Delegatury ustalono, że w przedmiotowej sprawie zabytkiem, którego ochronę należy uwzględnić, prowadząc postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia jest cmentarz z okresu I wojny światowej żołnierzy rosyjskich, usytuowany w pobliżu lasu przy drodze Mały Płock – Mściwuje, gm. Mały Płock, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości pod numerem A-421, decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łomży z dnia 30.12.1991 r., znak: KL-WKZ-5340-7/91 w granicach określonych na planie sytuacyjnym w skali 1:200 będącym integralną częścią niniejszej decyzji. Z treści decyzji o wpisie do rejestru wynika, że przedmiotem wpisu jest cmentarz z okresu I wojny światowej żołnierzy rosyjskich, na planie prostokąta, mogiły ziemne, obelisk z betonu. Cmentarz usytuowany w pobliżu lasu po lewej stronie drogi Mały Płock – Mściwuje, gm. Mały Płock, cmentarz ma znaczenie historyczne.

Wpis do rejestru zabytków stanowi prawną formę ochrony zabytków, której mowa w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Objęcie nieruchomości lub rzeczy ruchomej ochroną konserwatorską poprzez jej wpisanie do rejestru zabytków oznacza, że podejmowanie działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji zabytku lub zmiany wyglądu, lub w jakikolwiek inny sposób mogłyby skutkować trwałym uszczerbkiem dla chronionych wartości tego zabytku, wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podstawie art. 36 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w odniesieniu do zamierzeń wskazanych w art. 36 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy. Tryb i sposób wydawania pozwoleń określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 81).

Z karty ewidencyjnej (nr 1807) cmentarza wojennego z I wojny światowej wynika że cmentarz jest położony z dala od zabudowań wsi, po ich wschodniej stronie, obelisk zniszczony, cmentarz całkowicie zniszczony (autor B. Tomecka, X 2005 r.).

Po ustaleniu, że wniosek jak i załączone do niego dokumenty spełniają wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., po ich przeanalizowaniu w zakresie ochrony zabytków stwierdzono, że planowane działania polegające na prowadzeniu prac konserwatorskich i renowacyjnych przy cmentarzu wojennym żołnierzy niemieckich i rosyjskich z okresu I wojny światowej w miejscowości Mściwuje, gm. Mały Płock na dz. nr 143, polegających na renowacji pomnika-obelisku, służą zapobieżeniu zagrożeniom mogącym spowodować degradację substancji zabytkowej, poprawie stanu zachowania i wyglądu zabytku. W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na decyzję niniejszą służy stronom odwołanie do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu za pośrednictwem delegatury w Łomży Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Łomża, ul. Nowa 2, w terminie 14 dni od daty doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec tutejszego organu. Z dniem doręczenia tut. organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. Podlaskiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków

Irena Iwaniuk
p.o. Kierownika Delegatury

Otrzymują: Gmina Mały Płock

Zgodnie art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1546 ze zm.) nie pobiera się opłaty skarbowej w wysokości 82,00 zł za wydanie pozwolenia.

Otrzymanie niniejszego pozwolenia nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę, albo zgłoszenia prac, wymaganego przez przepisy Prawa budowlanego.

Sprawę prowadzi: A. Zarzecka

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Administratorem podanych danych osobowych jest Podlaski Wojewódzki Konservator Zabytków, reprezentujący Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok, tel.: 85 74 12 332, e-mail: sekretariat@wuozy.bialystok.pl.

We wszelkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych możesz skontaktować się z naszym Inspektorem Ochrony Danych dostępnym pod adresem e-mail: iod@wuozy.bialystok.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych można odnaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce RODO.